

KVINNORNAS TIDNING

N:o 32. 4:de årg.

10 Augusti 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre p' mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomivdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6.— 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Elitertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utländskronika i sammandrag. Den gamla pensionären. Av Frigga Carlberg. Modersansvar. Av Frigga Carlberg. Levande och döda. Av B. W. Risken av fredsdemonstrationer. Att hyra. En fråga som behöver utredas. Tre nätter. Novell av Börge Janssen. Några råd åt husmodrar. Lilith. Roman av Florence Warden.

Utländskronika i sammandrag.

Londonkonferensens första akt, under vilken de allierade makterna varit sysselsatta med att på grundval av Dawesplanen söka uppnå inbördes samförstånd, har fått ett lyckosamt slut. När ridån nu gått upp för konferensens andra akt, ser man till de fortsatta förhandlingarna inbjuda tyska delegationen, med rikskansleren Marx och utrikesministern Stresemann i spetsen, ställad inför en till synes stark allierad enhetsfront. Vilka pris som betalats för denna endräkt och på vilka håll de kännbaraste eftergifterna gjorts, därom har världen icke erhållit meddelande. Det förefaller dock, som om England med stöd av de finanskrätsar, vilkas hjälp man påkallat för ordnandet av Tysklands och Europas usla affärer, väl hävdad sin ställning mot Frankrike. England har sålunda genom sin statsminister ännu en gång offentligt förklarat, att det fortfarande anser den fransk-belgiska separata okupationen av Ruhr stridande mot Versaillesfreden och sålunda olaglig. Frankrike har tydligen gått in på en överenskommelse att avstå från dylika separata sanktionsåtgärder, om Tyskland framdeles skulle visa sig genastörtigt och söka att bedrägligt undandraga sig utagna skadeståndsförpliktelser, men gottgjorts genom en annan överenskommelse att i sådant fall samtliga ententemakter äro skyldiga att ingripa.

Den tyska delegationen fick vid sin ankomst till Londonkonferensen ett hövligt mottagande. Det är, så har engelske statsministern förklarad, icke något en gång för alla fastställt allierat diktat de tyska delegaterna kallats att motståndslöst underteckna; man har tvärtom tillerkänt dem rätt att innanför Dawes-planens ram inkomma med anmärkningar mot ententeöverenskommelsen samt med eventuella tillägg därtill. Det är dock självfallet, att den tyska delegationen såsom den ojämförligt svagaste parten måste ålägga sig den allra största moderation både med hänsyn till anmärkningar och önsningar.

Om Tyskland närt några förhoppningar att vid konferensen få tillfälle att avvältra sig ensamskulden till kriget, har denna plan korsats av Frankrike, som genomdrivit att denna fråga icke får diskuteras.

På samma sätt tycks det förhålla sig med det tyska kravet på en ome-

delbar militär utrymning av Ruhr. Det anses dock, att okupationen är dömd och att dess avveckling endast är en tidsfråga.

Vad Tyskland med sina helt säkert ofantliga offer kan hoppas vinna vid Londonkonferensen är bl. a. att återfå Ruhr i ekonomiskt och administrativt hänseende, att befrias från de franska och belgiska funktionärerna vid järnvägarna i de ockuperade områdena samt amnesti för de tyskar, vilka råkat i kollision med den franska "rättvisan" i samband med Frankrikes separataktion mot Tyskland från nyåret 1923. Och så till sist det lån varmed särskilt Amerika hoppas kunna väcka nytt liv i den tyske producenten och exportören i hopp om att sedan återfå honom som stor konsument och importör.

Den goda utveckling, som hittills kännetecknat Londonkonferensen har gynnansamt återverkat på världssaffärerna. Både stats- och industripapper hava stigit och ett flertal land hava sett sin valuta förbättras.

England har under den senaste tiden haft att dragas med nya irländska bekymmer. Den gröna ön utgör som bekant icke en politisk enhet utan är delad i två fientliga läger. Mot den av England erkända republiken, fristaten Irland, står öns nordliga del, Ulster, som troget fasthåller vid riket. Fristaten kräver nu den av England utlovade gränsregleringen mot Ulster, som emellertid vägrat att insätta någon ledamot i gränsregleringskommissionen. England skulle sålunda tvingas att vid gränsutstakningen handla på Ulsters vägnar men utan dess fullmakt och säkerligen mot dess önsningar. Det har emellertid lyckats engelska regeringen att få hela frågan uppskjuten till hösten.

De långa underhandlingarna i London mellan engelska regeringen och sovjetdelegationen ha under veckan lett till överenskommelse i såväl handelsfrågor som övriga frågor. Regeringens meddelande, att den kommer att förelägga parlamentet ett förslag till lån åt sovjet, framkallade skarp kritik från borgerligt håll. Såväl konservativa som liberaler komma att motsätta sig förslaget.

Från Balkan meddelas om spänning mellan Grekland och Bulgarien.

I Danmark har den nya undervisningsministern fru Nina Bang infört ett stort folkskolläraremöte förklarad, att den dag är nära, då den nya socialdemokratiska regimen skall befria skolan från religionsundervisningen. Mötet tyckes emellertid icke hava mottagit löftet med någon glädje.

Bättre en salt sill på eget än en färsk gädda på en annans bord.

Det är dålig brunn, som man skall bära vatten uti.

Man skall icke svara på alla ord och icke fara som gäst till alla bord.

Den gamla pensionären.

Om man bland olika grupper människor skulle försöka utröna vilka som ha det svårast bleve svaren nog mycket olika. En gång som mycket ung hörde jag vid ett samtal i denna fråga, en äldre man i synnerligen goda ekonomiska omständigheter säga:

— Det är fattigdom — inget annat i världen är så ohyggligt.

Någon invände, att sjukdom var värre och framdrog olika slag därav.

— Nej, upprepade den gamle mannen ännu kraftigare, jag har prövat på båda delarna, sjukdomen får jag bära till mina dagars ända och fattigdomen är nästan ett barndomsminne och ändå säger jag: Giv mig Egyptens alla sju landsplågor, tag mina ögons ljus och mina lemmars styrka, men låt mig slippa fattigdomens mördaande förödmjukelser. Jag känner ännu de lånade konfirmationsskorna klämma mina fötter.

Han tog ett ögonblick, så återtog han: Jag kände det kanske så mycket bittrare, därför att min far och farfar och hans far före honom varit förmögna och framstående män i samhället, med egna gårdar i stad och på landsbygden — och nu var mor, med oss alla, hemlös. Hemlös! — Ett våldsamt astmaanfall avbröt hans tal.

Efter många års glömska återkom scenen för mitt minne då jag häromdagens hejdades på Vasagatan av en äldre dam: Den gamla pensionären.

Av fruktan för svaret vågade jag ej framställa frågan som brände på min tunga: — Har fröken fått något rum ännu? — Jag visste att hon förra hösten blivit uppsagd från sin förra lägenhet, därför att huset bytt ägare, och sedan hade hon bott hos vänner och anhöriga — "smålla människor", som hon kallade dem — vilka, ehuru själva stundom rätt så trångbudda, givit den gamla en stol vid sitt bord och en säng att sova i. Hennes bohag var fördelat på många håll.

Hela denna tid hade hon levat i hoppet, svagare med varje dag som gått, att något skulle yppa sig. Men vart hon kommer, möter henne samma svar: — Fattigvården är er rätta plats — där hör ni hemma".

Orden träffa henne som piskrapp. Hon är i samma sinnesförfattning som den gamle mannen jag mindes från min barndom — det var inte bara hans egen personliga förnedring fattigdomen medförde, det var mors och fars, ett helt släktled.

Så var det även med den gamla pensionären framför mig. Även hon hade fars och mors minne, som skulle hållas i helgd. Hennes egna försakerlor voro svåra nog — kyrkstolen i domkyrkan och tillgång till höruren — men de döda föräldrarnas heder fick inte någon skugga falla på.

Någon rädde mig, sade hon — hon hade under tiden följt mig in i mitt rum — att be om pensionstillägg, och se här svaret jag fick. —

Hennes darrande händer drogo fram ett brev ur väskan hon bar. — Om de åtminstone ville svara lite

vänligt, även om de tycker att man frågar dumt, men ordspråket: "den mätte förstär inte den hungrige", är nog sant. När man som fröken, läste hon, har 440 kronor om året att leva på, bör man kunna reda sig.

Hon såg upp med ögonen skynda av tårar: — Om han ville lära mig konsten. Det är en utgift till jag har, som många nog tycker är onödigt, en liten livförsäkring för att jag skall slippa begravas på kommunens bekostnad, det skulle vara en sådan skam för min fars minne — han var alltid god och kärleksfull i livet.

Sedan jag följt henne utför trappan — hennes syn var klen efter försörjningsarbetet med sömnad och kanske också av all gråten över livets orätt, stod jag vid det öppna fönstret och såg efter henne och tänkte: Finns det då inte i hela denna stora stad ett hjärta som ömmar för denna gamla ensamma fattiga kvinna och kan överse med hennes "fixa idé" om sin plikt mot de döda föräldrarnas minne?

Finns ingen "egen" vrå för henne att få sluta sitt tunga arbetsfyllda liv i?

Kvinnorna på livets solsida.

Lady Rhondda i talarstolen.

Vid den kongress, som den internationella sammanslutningen "Akademiskt bildade kvinnor" i dagarna hållit i Kristiania, samlade sig, om man får tro "Norges Kvinders" referat, huvudintresset kring den stora engelska kolmagnaten lady Rhonddas inlägg i diskussionen över ämnet "Kvinnorna och världsarbetet". Bakom denna något oklara beteckning dölde sig frågan om ökat kvinnligt inflytande på handels och industris område.

Inledarinna var amerikanskan professor Caroline Spurgeon vilken, helt säkert med rätta, konstaterade, att det i världen finns otaliga kvinnor, som genom sin utbildning, sin akademiskt tränade tankeförmåga och övriga kvalifikationer skulle kunna framgångsrikt bekläda viktiga ledande befattningar inom det ekonomiska livet. Att de också skulle tillföra det ett nytt egenartat element, vars finansiella inflytande skulle användas till att förhindra krig och de "fruktansvärda strider" som nu i vinningslystnadens namn utkämpas på det ekonomiska området är däremot en åsikt, för vilken knappast några bevis kunna förebringas. Man har icke sett att kvinnorna som yrkesutövare tillämpa mera osjälviska eller bättre motiv är deras manliga kolleger.

Lady Rhonddas inlägg synes ha gått mera rakt på sak, anknyttande sig till verkligheten sådan den är. Hon tog det hela affärsmässigt och påpekade önskvärdheten av att vägen till de högre och ledande befattningarna inom handeln och industrien

Modersansvar.

Av FRIGGA CARLBERG.

Den tids ungdom för vilken Ibsen satte målet: "Vad du er var fullt og heelt, men ikke stykkevis og deelt", omfattade denna lära med entusiasm. Att "gå upp i" vad man hade för händer var livets a och o, och därmed var allt väl bestämt. Man förbisåg faran av överspecialisering från släkttypen *människan*. Detta begrepp, som väl får anses för det högsta, fick lämna plats åt ett lägre. Uppfattningen synes dock ha ändrats under de senaste decennierna — vad mannen angår, men näppeligen när det gäller kvinnor. När man t. ex. hör uttrycket om en person: "han är bara läkare och inte människa", eller "bara präst och inte människa", o. s. v. om olika verksamhetsområden i samhället, så är detta näppeligen menat som en artighet.

Det för några år sedan ofta förekommande talet om "den manlige mannen" och den "kvinnliga kvinnan" såsom idealtypen för människosläktet har försvunnit. Varför? Har folk tröttnat på dem, kanske? Eller börja de utmärkande karaktärsdragen smälta samman, så att vad som är förtjänst hos mannen icke är ett fel hos kvinnan, eller tvärtom? Det är särskilt ett begrepp, som på grund av en personlig erfarenhet, förnyad en av de senaste dagarna, tvingar mig att ta till ordet — det är hedersbegreppet när det gäller man eller kvinna.

En liten episod från min barndom ber jag få stieka in här. En tro tjänarinna i mitt hem, som hade syn-

nerligen gott om ordstäv, hade bland dem ett som lydde så här: "En karl står vid sitt ord, och en käring vid sin påse". — Då jag inte förstod talet, gick jag till min mor och bad om hjälp. Hon såg allvarsam ut och strök mig över håret med orden: "En bra människa står vid sitt ord, antingen det är en karl eller en käring — det kan du hälsa Neta. Det där om påsen är bara dumheter". Det kan visserligen antydast att påsen (tiggarpåsen?) var en symbol, men då den håller på att försvinna behöva vi inte orda om den, utan bara glädja oss åt dess försvinnande.

För att komma till anledningen som framkallade denna betraktelse, så var det ett samtal mellan två äldre damer, mödrar båda, bildade och socialt verksamma. Den ena av dem hade för ett tiotal år sedan tagit hand om ett barn, vars mor dött vid den lillas födelse. Modern var mycket ung, endast sexton år, tillhörde en högt ansedd familj och till hennes förtvivlan sällade sig sorgen över den unge mannens beteende. När denne hörde att kärleksförhållandet skulle medföra följder, lämnade han den bana han slagit in på och for till Amerika. På moderns inrådan, sådes det. Damen som tagit sig an barnet, yttrade sig mycket strängt om den unge mannens mor, som var förmögen och betecknade hennes beteende som oherligt.

— Men betänk att hon var mor, försvarade den andra. — En mors första plikt är hennes barns förmån. — Nej, ivrade den andra, en mors första plikt är att vara en hederlig människa och handla som sådan, det må sedan bära eller brista, medföra förmån eller skada. Vad innebar försärdade slantar, men det finns andra förluster än ekonomiska, vilket allt för ofta glömmas. Betänk vilken karaktär en sådan mor bygger upp hos sin son, berövar honom alla hedersbegrepp och all självaktning. Hurudant skulle hans barns öde ha varit, om ej goda människor omhuldat det? Kan du försvara en sådan mor?

— Ja, svarade den andra, men det lät en smula lamare, en kvinna som är helt och fullt mor är mer än människa, det har vi väl fått lära oss både på vers och prosa.

— Då är det inte en minut för tidigt att vi lär oss att det är en farlig villfarelse som icke bidrar till släktets välgång och lycka. Men så länge lydnad varit kvinnans största dygd har hon inte kunnat bli bättre uppfostrare själv. När Otto Weininger i sin bok "Kön och karaktär" skrev att "kvinna är det synliga förkroppsligandet av mannens synd", så är man frestad att ge honom rätt till en viss grad.

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivitt den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivitt

**SKANDINAVISKA
KREDITAKTIEBOLAGET**
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteborg. Tandläkarsällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga
tider efter avtal.

mer och mer könspecialiserade och detta har icke varit till utvecklingens fromma för någondera parten. En mor, som icke hos sin son inskräper ansvaret för de barn han sätter i världen, saknar varje värde som mor och människa, och hon är ingalunda sällsynt.

När kvinnan lärt sig det rätta modersansvaret, inte endast byggt på självsk egennytta, utan på sanning, mod, rättvisa och människokärlek, blir världen annorlunda. Men dessförinnan måste kvinnorna lära sig ansvar som människor först och främst, ty utan sådant är det synd om deras barn.

Det nya moderskapet lyder icke längre blint Pauli bud: "I hustru varen edra män underdåniga" — detta icke minst till lycka för männen.

Det nya moderskapet underkastar sig intet annat, än sin egen allt behärsande lag, att underhålla och förbättra människosläktet. Det vill inse att dess hela plikt gäller släktet genom barnet och att den högsta kärlekslycka, varje högre utvecklingsgrad är följden av denna första plikt. Dessa, det nya släktets mödrar, skola höja och försköna förhållandet mellan man och kvinna. Den mänskliga moderns blick skall kunna nå långt fram i tiderna. Hennes barn skola icke sluta med varken en, två, eller tre generationer. Hon kan målmedvetet och framgångsrikt bygga ett bättre släkte lika naturligt, som en stackars insekt lägger sina ägg och dör.

Vi ha icke ännu sett en sådan moder, sett henne i frihet och makt, endast den underkuvade och hjälplösa könsvarelsen, utan ansvar för släktet.

När kvinnorna lärt sig modersansvar, grundat på heder och inte på fåfänga och penningbegär, skall en sådan handling som den ovan berättade vara omöjlig, ingen man med en rättänkande mor skall skryta med antalet flickor han "lurat" och ingen man skall, efter njuten kärlekslycka, övergiva sitt land, där den unga modern till hans barn gömmas under en gravkulle och hans barn vårdas av främmande, barmhärtiga människor eller överlämnats åt slumpen. Det är på tiden att hedersbegreppet omvärderas och gäller icke endast man och man emellan, utan även man gent emot kvinna. Men det allra viktigaste är att kvinnorna få klart för sig, att det är på dem släktets välfärd och lycka beror, att de fostra sina barn till ansvar, till sanning och redlighet. Livet skulle icke vara så rikt på lidande, på tårar och sorg och förfelade existenser, om modersansvaret funnits. Det är på tid att skulden gäldas.

Frigga Carlberg.

**PÄRLOR
JUVELER**
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning — är — Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.

I varje nummer, värdefulla artiklar i olika
frågor, berättelse,
följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Levande och döda.

Jag sitter på badrestaurangens veranda välbehagligt tillbakalutad i en vilstol och betraktar sorglöst de små moln, som likt vita ulltappar segla fram på den blåa himlen. Slutligen rycker jag upp mig ur hänsjunkenheten i sommarmorgonens ljuvlighet och vecklar upp den färska tidning, som ligger framför mig. Jag ögnar över *Förlovade, Vigda och Födda* och kommer därefter till en ovanligt lång rad av dödsannonser. Den första av dem ådrager sig min uppmärksamhet genom den till dess väsentliga del ytterst lakoniska lydelsen:

MOR

avled i dag
lämnande mig i outsäglig sorg.

Alfhild Brogren.

Vem var i livstiden denna kvinna, som i sin dödsannons tillerkändes betydelse blott såsom mor till sin dotter? undrade jag halvslött. Plötsligt gick en stöt igenom mig och min soliga sinnesstämning förbyttes till vemod och undran. Kunde möjligen annonsen gälla min gamla ungdomsvän, den vackra, tjugande Fanny Altner, som jag under många år förlorat ur sikte? Hon gifte sig med en lektor Brogren. Skulle hon kanske ha blivit änka, så att det var en dotter, som annonserade dödsfallet? Sannolikt var det Fanny Brogren, född Altner, hemorten Göteborg stämde, konstaterade jag. Den firade, bortskämda men ändå så älskliga Fanny framträdde för min inre blick. Den en gång så livfulla, glada Fanny, mot vilken hela livet log! — Nu låg hon alltså på bår —

Gripen av en förgärlens tanke rätade jag emellertid upp mig ur mina vemodiga betraktelser: Vem sade mig, att denna "Mor" som dött verkligen var min gamla ungdomsvän? Inte skulle jag låta mitt sinne fördystras av en blott sannolikhet, jag kunde verkligen uppskjuta därmed, tills jag skaffat mig säkra underrättelser. Trots denna förståndiga föresats kunde jag dock ej slä saken ur tankarna. Vem var denna Alfhild Brogren, som för allmänheten notifierade att hon förlorat sin mamma? Var det en dotter till min vän, borde hon minst vara sina trettio år och ingen tanklös barnunge. Vem det nu var, så var det tydligen en särdeles egocentrik, överspänd varelse, eftersom hon fann av mera vikt att meddela den tidningsläsande allmänheten sin egen förlust och sina egna känslor, än att meddela vem den mänskliga var, som avgått med döden.

Jag återtog resolut tidningen för att fortsätta där jag slutat. Min uppmärksamhet fångades av en annan annons:

Min älskade make, vår käre lille
pappa

Ingeniör Arvid Strålman
avsomnade i dag.

Bertha Strålman.

Nicke, Maj, Kaj och Lill-syster.

Den av livskraft och arbetslust svällande Arvid Strålman död! Stackars änkan och stackars de små barnen! Lille Nicke, Maj, Kaj och Lill-syster hade nog anledning att i främsta rummet framhålla förlusten av sitt faderliga stöd i stället för av sin

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget

SVEA

Göteborg.

lille pappa efter de överhuvud skulle vara med om att notificera dödsfallet, tänkte jag i det klandersjuka lynne som fallit över mig.

Den døde var för mig blott en flyktig bekantskap och sedan jag ägnat en eller annan minut till hans åtanke, ögnade jag igenom de återstående dödsannonserna. Den sista meddelade att direktören Per Hedenström gått hädan.

Jag kände honom egentligen blott till namnet och fäste mig egentligen blott vid det osedvanligt stora antal sörjande, varmed den avlidnes annons kunde ståta:

Gerda Hedenström, född Eriksson.
Arne och Anna. Viran, Tutte och Putte. Margit och Per. Majan och Dajan. Sonja och Carl. Greta Stina.
Carl Axel. Ellen Brauning.

Änka, barn, mågar, svärdöttrar och barnbarn! Men vem var Ellen Brauning? funderade jag. — Jaså, det var f. d. änkan efter Hedenströms son Johan, luftseglaren, nu lyckligen omgift med en kapten. — Näja, det fanns ju ingen anledning varför hon ej kunde sörja sin f. d. svärfar, han var känd som en snäll man.

Jag hade tappat lusten för vidare tidningsläsning.

När min dotter en stund senare uppsökte min plats, förvånade och oroad jag henne genom att säga:

— Medan jag kommer ihåg det, skall jag bedja, att min död annonseras tydligt, med fullständig namn, så att man vet, att det är jag, som är död. Jag är tacksam, om mina två barn, du och din syster, underteckna tillkännagivandet. Men så mycket det än fröjdar mitt hjärta att få heta "lilla mor" och "lilla mormor" i vardagslaget, roar det mig inte i dödsannonsen. Och hur mycket jag än tycker om mina barnbarn, och hur välsignande för mina öron deras små smeknamn än äro, så behöva inte Tedde, Lasseman, Gullet och Sicken notificera, att jag lämnat denna världen.

Min dotter betraktade mig med stora förundrade ögon. — Du känner dig väl inte på något sätt illamående, kära mamma? undrade hon ömt bekymrad.

B. W.

Risken av freds- demonstrationer.

Socialdemokraterna i olika länder även i vårt! — anordnade den 3 aug. med anledning av tioårsminnet av världskrigets utbrott stora offentliga freds demonstrationer.

Man har på borgerligt håll misstänkt att ett politiskt parti på detta orättmätiga sätt tillvillat sig ensamrätten till freds kärleken i genomskinligt syfte att draga till sig dem, som, utan att i andra dagens frågor intaga en bestämd politisk ståndpunkt särskilt intressera sig för och önska främja fredsarbetet. Man har följaktligen betraktat de socialdemokratiska freds demonstrationerna som ett både skickligt och för andra politiska partier farligt schackdrag.

Faran kanske dock ligger på ett annat håll än det tänkte.

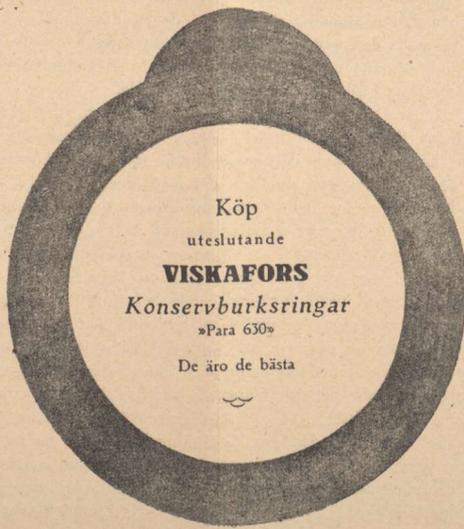
För ett parti, som företräder klasshat och klasskamp, måste det vara synnerligen riskabelt att demonstrera för fred, även om denna gäller endast förhållandet mellan nationerna. Ett parti som för sina anhängare förkunnar den mellanfolkliga fredens höghet, dess välsignelser för mänskligheten, måste räkna med, att dessa samma anhängare, under förutsättning att de äro tänkande varelser, skola finna det naturligt att anlägga samma förnuftiga synpunkter på fred och sänja inom varje särskilt folk. Det hjärta som en gång värms och lysts upp av kärleken till nästan i främmande land, skall antagligen befinnas obenäget att låta sig förmörkas och fördystras av hat till egna landsmän.

Den fundersamma.

Vita Bandet

har den 3—6 aug. hållit en kongress i Kristiania med deltagare från de fyra nordiska länderna. Organisationen i fråga har, som bekant, nykterhetsarbetet till huvuduppgift, men intresserar sig därjämte för varje strävan som går ut på att höja den moraliska nivån i samhället. Rörelsen har ett religiöst inslag.

NU ÄR KONSERVERINGSTID!

Köp

uteslutande

VISKAFORS

Konservburksringar

»Para 630»

De äro de bästa

SKANDINAVISKA GUMMIKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.

för alltid på lager alla

VISKAFORS

skodon till fabrikspriser.

Dam-Undertröjor & Linnen

Ett mindre parti prima Dam-Undertröjor och Linnen i såväl Bomull som Ylle bortsäljas oerhört billigt.

Vita Bomulls-tröjor	80 cm. lång	Kr. 0.75
" " bra kvalitet	80 " " "	0.95
" " med spetsgarnering	80 " " "	1.35
Tråd-tröjor	90 " " "	1.65
Bomulls-tröjor, prima kvalitet	100 " " "	1.75
Macco-tröjor prima kvalitet	75 " " "	2.—
Vita Tråd-linnen	100 " " "	2.—
" Ylle-tröjor prima kvalitet	80 " " "	2.30
" " högfina kvalitet	100 " " "	3.25

Gillblads

Att hyra.

Det har i alla tider funnits människor som behövt att hyra, och värder som behövt att hyra ut. Men i ingen tid före denna har bostadsknappheten varit så stor, att den bostadssökande delen av allmänheten fullkomligt prisgivits åt det mest upprörande och samvetslösa ocker.

Låt oss endast ett ögonblick betrakta bostadsförhållandena utanför den egentliga staden! Det torde vara rätt allmänt bekant hur i dessa, på spekulation uppförda korthus hela familjer vintertid sitta och fara illa, medan deras värder stryka in oskäligt höga hyror. Eller vad sägs om att för två små rum och kök i en sådan "kåk" långt utanför staden en värd kan begära 1100—1300 pr år! Eller för 1 litet vindrum och kök, som utbudits såsom vinterbonat, men där hyresgästerna vintertid hålla på att förgås av köld, i hyra erlagges 600 kronor, eller det samma som tusentals i själva staden Göteborg bosatta familjer betala för ordentliga 2-rumslägenheter i väluppförda hus till aktningvärda hyresvärder. Man anför som ursäkt — att bemälda korthus betungat ägaren med så dryga omkostnader i uppförande att han måste sätta hyrorna därefter. Skälet är okontrollerbart, men förefaller vid vissa jämförelser tveklöst. Och även om i något fall en person, som byggt på spekulation, förbyggt sig, må det väl bli hans och icke hyresgästens sak att stå risken.

Detta om våra många bofälliga bostäder utanför stadsgränsen.

Vänder man däremot blicken mot den mera stabila bostadsmarknaden är det jämförelsevis oftare man finner jobberiet med våningar omhändertaget av hyresgästerna själva, och detta i form av mer eller mindre oskälig ersättning, övertagande av möbler till pris som vida överstiga bostadsmagasinet o. s. v. Men även i de fall man får direkt med värd att göra utbrukas konjunkturer på ett betänkligt sätt.

Låt oss för att klarlägga läget i Göteborg just nu anställa ett par jämförelser! I själva diplomatstaden, en av Stockholms förmåligaste stadsdelar, kan man erhålla en förstklassig 3-rumsvåning med alla bekvämligheter, jungfrukammare, värme, badrum etc. och med läge åt söder och väster för 2,500 kronor. I en vida mindre förmålig stadsdel i Göteborg begäres för en 2-rums dito, visserligen med badrum men utan värme 2,000 kronor. Och långt ute vid Långedrag, där för en ordinarie familj med barn, som gå i skolan, måste som ett plus till hyran i spär-

Vill Ni ha vackra
hållbara Gardiner

Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
plattens största sortering hos
A.-B. Carl Johansson
Kungstorget.

BLOMSTER- hälsningar över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

Vasa Blomsterhandel

GUSTAF EKMAN

Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B.-V. i Tyskland. 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

vagnspänningar påläggas cirka 500 å 600 kronor pr år, betingar en 5-rumsvåning i medeltal 2,500 kronor, alltså med spärvarvskostnaderna 3,000—3,100 kronor — ungefär vad man behöver betala på själva Strandvägen i Stockholm!

Det måste ju ändå vara något på tok, när man i omgivningarna av rikets andra stad genomsnittligt anser sig kunna begära lika höga hyror på nu utbudna lägenheter, som man betalar i själva hjärtat på Sveriges huvudstad för redan förhryda våningar av samma storlek.

Sådan är emellertid situationen nu. Undertryckt tror för sin del icke att den blir av så lång varaktighet. Ty i grund och botten är det dock en ganska liten samling bostadslösa, som uppröra marknaden och prätta upp dess priser. Men den tiden randas snart, då genom privat byggnadsverksamhet denna kontingents bostadsbehov är tillfredsställt. Redan denna höst fullbordas ett stort antal privata byggnader, som bereda rum åt en stor procent bostadsbehövande. Och sedan kräves blott att den allmänna byggnadsverksamheten det alla minsta kommer igång, vilket ju givetvis kommer att ske inom den närmaste framtiden för att det normala behovet skall bli fullt tillfredsställt.

Men dessförinnan skadar det sannolikt icke att en smula närmare skärskåda de osympatiska företet-

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

Varje afton kl. 8.

Söndag 7 och 9.

Bröllopet på Solö.

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
1sta kl. matsals och konditori-
servering. Musik dagligen. Fjol-
årets priser sänkta med 20-25 %.
Best. pr. tel. 19268.

Dita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

ser som den abnorma bostadsmarkna-
den haft till följd, och som icke alle-
nast ekonomiskt utan även ur hälso-
synpunkt varit av underminerande
art för många, många familjer.

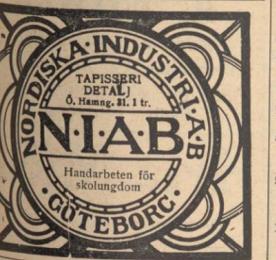
En som prövat.

Den berömda engelske skalden
Milton, vilken som bekant var blind,
hade en mycket vacker fru med vars
humör det emellertid var lite si och
sk. En dag sade hättiginnan av
Buckingham till honom, allierande
på fru Miltons skönhet:

— Hon är en ros!
— Ja, svarade Milton med en suck,
jag känner dagligen hennes törnen.

Ett par lantmän träffas på väst-
kustbanan och bekanta sig med var-
andra. Under samtals gång om-
talar den ene av dem, att han varit
gift tre gånger och nyligen begravt
sin senaste hustru.

— Då har Johansson haft otur,
säger kamraten deltagande.
— Otur? svarar Johansson betänk-
samt. Det kan jag just inte säga —
det var bra arbetsmänniskor alla
tre.

(Eftertryck förbjödes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

Fru Cooke blev bestört över hans
hetsiga sätt att ta saken.

— Ni måste lova mig att inte sä-
ga något till henne.

— Man borde stoppa till munnen
på henne en gång för alla, sade Mal-
lory. Man har inte rättighet att
sprida ut sådana rykten utan att
kunna bevisa deras sanningsenlighet.

Fru Cooke höjde på axlarna. Den
unge läkarens upprördhet misshaga-
de henne.

— Det kan ju mycket väl hända,
att lady Bamber verkligen kan be-
visa saken, anmärkte hon kallt.

Tre nätter.

Novell

Av BÖRGE JANSSEN.

En underlig, ja förunderlig
historia som tilldrager sig både
i våra dagar och för 200
år sedan på samma gång i de
galanta festernas tid och i våra
mindre galanta tider, både
i automobilernas och häst-
larnes tid! Och det egendom-
liga är att huvudpersonen i
den här historien icke är ett
nervöst överspant och hyste-
riskt väsen, icke en blek sylfi-
disk gestalt utan en solid dam
på 100 kg. Hon lever ännu,
lever glad och förnöjd med sin
värld, fjärran från alla an-
faktelser av spöken och hon
har själv berättat historien.
Visionen, drömmen berättas
endast för en enda person,
en svensk konstnärinna, känd
också i Köpenhamn där hon
bott ett antal år. Det är hon
som berättat den för mig.

Börge Janssen.

Det är i de ljusa nätternas tid,
men varken Gabriel X., som har en
solid stoffhydda på c:a 100 kg., el-
ler hans hustru, Hulda X., som har
ungefär samma vikt, tänker på de
ljusa nätterna, men däremot på den
grissylta de just förtärt och båda
äro mycket ledsna över att de icke
förmå taga emot mera.

De äro nämligen proppmätta och
tunga, glada, väl till mods och lätt
stönande, sitta de nu och smälta mäl-
tiden i den gamla förvaltarbostadens
hembrevliga vardagsrum. Han bol-
mar på pipan och hon kikar i tidning-
en och läser om en premierad hingst
och en bortsprungna kviga — det är
allt av andlig föda de få. De äro
för kloka att tala om saker och ting,
som de inte förstå sig på, och där-
för samspråka de om den nya kraft-
gödnings, som verkligen är utmärkt,
och om de nykomna tjänarne, som
äro verkligt urusla. De tala om ro-
vor och säd och sedan om det som de
alltid återkomma till vid denna tid
på aftonen, att *sova!* Ty den gam-
la engelska klockan slår nio. Han
börjar gäspa, hon följer exemplet,
och strax därefter rulla de in genom
dörren till sängkammaren, där de
under många goda år fått mängen
god sömn.

Utänför är den ljusa sommarkväl-
len. Den röda himlen strålar bak-
om en blomsterhöjd fläderbuske,
men det se de icke. Blomsterdoften
som tränger in där utifrån är så
stark att Gabriel gör grimaser och
fnyser under det att han börjar svä-
ra och säga detsamma som han sä-
ger varje kväll:

— Nu hugger jag ner det där
skräpet.

Men hon gör också precis detsam-
ma som hon gör varje kväll: hon

ber för busken och säger, att man
inte bör hugga ner fläderbuskar för
då kommer det olycka över huset.

Han brummar, kysser henne till
godnatt och låter sig med en duns
falla ner i sängen, varefter han med
en ny duns vänder sig om på sidan
— efter ett par minuter drar han
våldiga timmerstockar.

En stund ligger hon vaken och
ber sin aftonbön. I timmerstockar-
ne blandar sig sången av en näkter-
gal. Hon fäster sig egentligen var-
ken vid det ena eller det andra, men
det förefaller henne, som om fläder-
lukten bleve starkare. Hon sluter
ögonen, men tycker ändå att hon ser
ljusningen därborta — med ens upp-
höra timmerstockarne och hon hör
endast näktergalen.

Hon tycker att hon reser sig upp
vigt och lätt, som då hon var ung —
en blick nedåt visar henne att hon
också är ung. Smärt är hon och på
fötterna, som äro mycket små, bär
hon sidenskor. Lätt dansa de fram
över golvet — nu drar hon försiktigt
dörren efter sig — hon är ute i som-
marnatten.

Hon drar ett djupt andetag. Vad
det doftar av fläder och lind! Hur
vackert näktergalen sjunger och vad
hennes hjärta slår. För att dämpa
sin ångslan trycker hon handen mot
brösten, och hon ser att den är smal
och vit. Litet skyggt blickar hon
sig omkring — där är slottet med
torn och murar — deras silhuetter
stå svarta mot den ljusa himlen. Där
är Abildträdgården — hon stryker
sig hastigt med handen över pannan
— så jämn och fin den är — och nu
funderar hon — vad är det egent-
ligen hon ämnar göra? Varför går
hon här i denna sena timme? Men
så leker ett leende kring läpparne,
ett skyggt litet leende och hon slår
ned blicken: Ack, hur kan man vara
så glömsk! Hon har ju lovat monsieur
Thage att komma.

Ett ögonblick står hon stilla med
böjt huvud. Det är ju orätt av hen-
ne — det är syndigt, en mycket stor
synd —
Så ler hon åter. Men han är så
stättlig och så god och så förnäm och
han talar så vackert till henne —
han menar ärligt, ja, det gör han!
Ännu ett ögonblick blir hon stå-
ende. Hur starkt det doftar av lind
och fläder — man blir helt bekländ
om hjärtat. Hon ser sig omkring
med en snabb blick, samlar därefter
med ett raskt grepp ihop den vida
kjojen och skyndar framåt, över
stättan och nu i under Abildgårdens
gamla lindar!

Det är ett par kvällar senare. Det
äkta paret har återigen ätit grissylta.
Så bolmar han på pipan och hon lä-
ser tidningen. Så gäspa de, så gå de
till sängs och strax därefter drar hr
Gabriel sina timmerstockar.

Hon ligger en stund och lyssnar
på oljudet. Nu överröstas det av
näktergalen, hon sluter ögonen men
kan icke somna. Så underligt oro-
lig hon känner sig. Hon kommer att
tänka på den vita svanen i det svar-
ta vattnet — hon hör viskade ömma
ord och slår skrämmd upp ögonen. Å,
det är ju Gabriel som snarkar!

Aterigen försöker hon somna, men
hennes hjärta hamrar. Hon känner
sig illamående, utan att kunna för-
klara vad det är — det är liksom
hennes kropp smälte samman, som
bleve hon en annan. Hon blir kall
och varm — nu kall. Hela hennes
kropp skakar, hon känner ångest och
lycka — en vindil stryker fram över
hennes kropp, hon slår upp ögonen och
sätter sig till hälften upp i sängen stir-
rande genom sommarnattens sällsam-
ma halvljus — dörren har sprungit
upp och i öppningen står junker
Thage.

Han sträcker ut armarne och nå-
got tvingar henne att göra detsamma.
Nu lyfter han handen, den fina
vita handen med de många ringar-
ne, han trycker fingret mot munnen
— hon ser den knypplade manschet-
tens vita skum runt den broderade
ärmen — nu smyger han fram över
golvet — nu kastar han sig ned vid
hennes säng, griper bägge hennes
händer, kysser och kysser dem igen.
— Allra dyraste hjärta, nu kom-
mer den saliga stunden — nu är det
vårt mariage d'amour —

Hon känner hjärtats bultande slag
— han vill draga henne intill sig —
hon gör motstånd, men hon känner
att hennes krafter äro svaga och hon
ser att hennes armar äro spända och
vita, hon ser att hennes svarta fot-
gående hår ligger i en sirlig flätning
ned över det unga vita bröstet. Hon
vill skyla det, men han rycker un-
dan hennes hand och hon känner hans
heta brännande kyss. Det är som
om eldslågor slog upp inom henne
och hon ropar i vildaste jubel:

— Thage, Thage, jag älskar dig,
jag tillhör dig —
En mäktig snarkning, dödsstill-
het och så Gabriels röst:

— Vad — vad — vem? Vad
står på? Thage, vem sjutton är nu
det?

Också hon sitter upprätt i sängen,
och när hon blivit sig själv igen, be-
rättar hon allt vad som hänt henne.
— Du har drömt, Hulda.

— Nej, Gabriel — jag var allde-
les vaken. Jag såg honom, jag låg
med vidöppna ögon; det är så säkert,
så säkert — han kom in genom dör-
ren där.

— Den är ju reglad. Jag vred
själ om nyckeln, förklarar Gabriel
och gäspar.

I detsamma är hon uppe ur sän-
gen — jo, dörren är stängd.

— Där kan du se, gäspar Gabriel
igen.

— Sådant folk går genom stängda
dörrar, säger hon bestämt. Han var
så vacker — du skulle bara ha sett
honom.

— Tack så mycket, skrattar Gab-
riel. Jag skulle kanske ha druckit
bröskål med den där kanaljen som
vill föra dig på avvägar.

— Och du skulle ha sett, fortsät-
ter hon, men hejdar sig plötsligt.

Blodet skjuter upp i kinderna och
handen flyger till hjärtat — det är
ju här hon skall möta honom! Tyst,
är det inte fotsteg?

Hon ser sig skyggt omkring, göm-
mer sig intill en lindstam och följer
med blicken en svan som långsamt
glider fram emot henne över kana-
lens svarta vatten. Hon vågar icke
se mot holmen, hon är så rädd, kän-
ner sådan ångest åt hjärtat, att det
skall vara han, och samtidigt önskar
hon det så innerligt. Det är synd
dessa, men han är så vacker och —

Det rasslar i lövet bakom henne,
en arm sluter sig omkring hennes
midja — hon känner en flammande
kyss på kinden — nu på munnen —
— Men herr Tage då!

Hon vill slita sig lös, men han
håller henne fast och hon hör honom
viska: — Kyss mig! Du allra fag-
raste hjärtans jungfru, min amarant,
min turturduva, min ros, välsignad
vare du som kom!

Hon böjer huvudet och viskar:
— Jag kunde icke annat, jag kun-
de icke annat, fastän det är synd.

— Synd, säger han leende och
drar henne in till sig, är det synd
att älska? Gud skapade kärleken,
alltså är den en Guds gåva. Och
jag skall alltid vara dig trogen, du
och jag, alltid du och jag, vi allena
— åh, allra adorablaste barn, nu är
stunden inne, min lyckostund, nu
ringer det till vår bröllopsfest!

Han slår armarne om henne, lyfter
hennes upp och bär henne bort mot
lindarne under det hon kämpar emot
och i ångest ropar:

— Nej! Nej! Det är synd. Hjälp
— hjälp! O, Gud, hjälp!

I detsamma lystna timmerstockar-
ne inne i sängkammaren — hr Gab-
riel häver sig upp och stirrar på
sin hustru.

— Hur är det med dig, Hulda?
Mår du illa!

Hon far upp och stirrar på honom
med förskrämda ögon.

Så berättar hon allt vad hon sett,
och mannen skakar av skratt då han
hör berättas hur den unge kavalje-
ren gjort sin kur för den gamla.

Litet förnärad vänder hon sig
mot väggen och med en väldig kast-
ning gör han detsamma. Nu snarka
båda, men utanför doftar det av flä-
der och näktergalen sjunger i den
ljusa sommarnatten.

Det är ett par kvällar senare. Det
äkta paret har återigen ätit grissylta.

Så bolmar han på pipan och hon lä-
ser tidningen. Så gäspa de, så gå de
till sängs och strax därefter drar hr
Gabriel sina timmerstockar.

Hon ligger en stund och lyssnar
på oljudet. Nu överröstas det av
näktergalen, hon sluter ögonen men

kan icke somna. Så underligt oro-
lig hon känner sig. Hon kommer att
tänka på den vita svanen i det svar-
ta vattnet — hon hör viskade ömma
ord och slår skrämmd upp ögonen. Å,
det är ju Gabriel som snarkar!

Aterigen försöker hon somna, men
hennes hjärta hamrar. Hon känner
sig illamående, utan att kunna för-
klara vad det är — det är liksom
hennes kropp smälte samman, som
bleve hon en annan. Hon blir kall
och varm — nu kall. Hela hennes
kropp skakar, hon känner ångest och
lycka — en vindil stryker fram över
hennes kropp, hon slår upp ögonen och
sätter sig till hälften upp i sängen stir-
rande genom sommarnattens sällsam-
ma halvljus — dörren har sprungit
upp och i öppningen står junker
Thage.

Han sträcker ut armarne och nå-
got tvingar henne att göra detsamma.
Nu lyfter han handen, den fina
vita handen med de många ringar-
ne, han trycker fingret mot munnen
— hon ser den knypplade manschet-
tens vita skum runt den broderade
ärmen — nu smyger han fram över
golvet — nu kastar han sig ned vid
hennes säng, griper bägge hennes
händer, kysser och kysser dem igen.
— Allra dyraste hjärta, nu kom-
mer den saliga stunden — nu är det
vårt mariage d'amour —

Hon känner hjärtats bultande slag
— han vill draga henne intill sig —
hon gör motstånd, men hon känner
att hennes krafter äro svaga och hon
ser att hennes armar äro spända och
vita, hon ser att hennes svarta fot-
gående hår ligger i en sirlig flätning
ned över det unga vita bröstet. Hon
vill skyla det, men han rycker un-
dan hennes hand och hon känner hans
heta brännande kyss. Det är som
om eldslågor slog upp inom henne
och hon ropar i vildaste jubel:

— Thage, Thage, jag älskar dig,
jag tillhör dig —
En mäktig snarkning, dödsstill-
het och så Gabriels röst:

— Vad — vad — vem? Vad
står på? Thage, vem sjutton är nu
det?

Också hon sitter upprätt i sängen,
och när hon blivit sig själv igen, be-
rättar hon allt vad som hänt henne.
— Du har drömt, Hulda.

— Nej, Gabriel — jag var allde-
les vaken. Jag såg honom, jag låg
med vidöppna ögon; det är så säkert,
så säkert — han kom in genom dör-
ren där.

— Den är ju reglad. Jag vred
själ om nyckeln, förklarar Gabriel
och gäspar.

I detsamma är hon uppe ur sän-
gen — jo, dörren är stängd.

— Där kan du se, gäspar Gabriel
igen.

— Sådant folk går genom stängda
dörrar, säger hon bestämt. Han var
så vacker — du skulle bara ha sett
honom.

— Tack så mycket, skrattar Gab-
riel. Jag skulle kanske ha druckit
bröskål med den där kanaljen som
vill föra dig på avvägar.

— Och du skulle ha sett, fortsät-
ter hon, men hejdar sig plötsligt.

hjärta genombävades av deltagande
och av ännu en annan känsla.

— Goddag, svarade hon med ett
så sorgset leende, att han bråskan-
de sprang av hästen och grep hennes
hand.

— Ni sköter er icke, sade han fö-
rebrående. Vad tjänar alla mina fö-
reskrifter till, när ni icke bryr er om
att följa dem?

Hon skakade bedrövad på huvudet.
— Det är mig alldeles omöjligt att
efterleva dem, svarade hon med ett
försök till leende, men hennes läp-
par skälvede till, och något som lik-
nade en snyftning banade sig väg
över dem.

— Ni är olycklig, utbrast Mallory
med dämpad, upprörd stämma.

— Ja! Jag borde naturligtvis sä-
ga nej, men till er vågar jag säga
sanningen. Det är inte jag som är
sjuk, det är min mor. Men det vär-
sta är, att hon inte vill erkänna det
och inte heller tillåter oss att göra
något för henne. Det gör mig all-
deles förtvivlad.

— Men ni själv? Det är också
något i vägen med er. Det är något
annat som trycker er.

GMP

Annonsering

Göteborgs Morgonpost

gör Er firma känd
i Göteborg och de
västsvenska land-
skapen med dess
betydande och
affärskraftiga
publik.....

Göteborgs Morgonpost

skaffar Er

nya kunder
ökad omsättning
ökad förtjänst

— Vad skulle jag ha sett, frågar
han litet mera vaken.

— Du skulle ha sett — ja, det var
så underligt. När jag såg nedåt
mig var jag ung och fager och —

— Det skulle inte vara dumt,
skrockade han med en nick åt henne
— åh, lilla Hulda, kunde du inte nå-
gon gång uppenbara dig för mig i
den där skepelsen.

Ett ögonblicks tystnad och därefter
förkunnar Gabriel att han vill
sova och strax därefter drar han sina
timmerstockar.

Men hon låg länge vakn och såg
med tårfyllda ögon på sina tjocka
armar och styva fingrar.

Stämningen var litet tryckt — det
sista stycket av grissyltan hade ju
inmundigats. Dessutom var det inga
ordentliga nyheter i tidningen; kvig-
an var infångad och den prisbelö-
nade hingsten såld, till på köpet för
ett jämmerligt lågt pris. Och så såg
det ut att vilja bli rägn! Skyarne
seglade lågt och vinden ven om hus-
gaveln.

Så slog då klockan till sist nio och
man kom i säng. Gabriel föll ge-
nast i sömn, men Hulda låg och lyss-
nade till blåsten — så underligt den
klagade; det var nog från vindsfön-

MERKUR-TVÅLEN

är enastående för
fintvätt.

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 4443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin
i hushållet

stret, som den dumme pojken glömt att stänga — men ett underligt ljud var det, nästan som tonerna från en fiol — hon kom att tänka på balerna för länge sedan, den gången då hon var ung, ja, ung! Och tonerna stego och sjönko, svällde, blevo smäktande ljuva, musiken växte i styrka — hon lyssnade, sprang upp, följde ljudet — nu var hon åter kammarartären som stod vid serveringsbordet i Lindallén och där vid ändan av det långa herrskapsbordet framför henne stodo musikerna, som voro klädda i röda frackar, och de spelade Viola di Gamba och Flute d'amour.

Milt böljande var det och ljuvt smäktande, men emellanåt överröstades och försvann det alldeles, ty utmed bordet satt ett muntert sällskap herrar och damer. Damera voro iförda strålände toaletter och de logo och skrattade och viftade med skimrande solfjädrar, medan kavaljererna i guldbroderade frackar och vitpudrade peruker böjde sig ned över dem och viskade i deras öron sådant som kom dem att le och rodna, under det att pudret snöade ner över deras vita skuldror och det milda gröna skenet från lindvalvet vävde ett så sällsamt spökaktigt sken

KÖP ETT PAKET

KNÄCKEBRÖD

av våra tillverkningar!

Säljes i speci- och matvaruaffärer.

A.-B. Göteborgs-Knäckebröd
Vallegatan 16. Tel. 4817

över dem alla. — Där satt nådigherrn — där nådigfrun, där junker Thage — se, nu böjer han sig fram mot den unga vackra damen — åh, så skön hon är! — och han griper hennes hand och kysser den —

Lakejer i blå frackar med silver springa fram och tillbaka bjudande sockerverk, mullbärgelä och kinesisk ingefära. De skänka Frontenae i de höga bägarne — nu lyfter nådigherrn sin, han reser sig och börjar en sirlig ovation för den käre Thage och hans unga fästmö, som sitter där vid hans sida, där hennes plats skall vara livet ut.

Från serveringsbordet bakom lindarne, där betjänarna hämta faten, höres i samma ögonblick ett brak — alla se dit bort utom herr Thage — Det är hon själv, som just skall räkka ett fat till en av lakejerna, men det faller henne ur händerna och krossas mot marken, medan hon själv står dödsblek och starrar framför sig.

Nu träffar nådigfruns blick henne och brådskande böjer hon sig ned, fastän det bereder henne svårighet, och börjar ivrigt samla ihop skärorna. Men nådigfruns blick bränner henne alltjämt, och nu med ens känner hon hur allas ögon följa henne gäcksamma, hånande, medlidsamma, både herskapernas och lakejernas — en enda ser henne icke, junker Thage, som är så upptagen av sin fästmö — hon känner en isande kyla, hon blyges, hon är så olycklig, så gränslöst olycklig — Gud i himlen, övergiven, förrädd — hon måste dö —

Det glada lysande-tåget med junker Thage och hans fästmö i spetsen drager upp mot slottet. Musiken, larmet, skrattet försvinner, Viola di Gamba och Flute d'amour dö bort — ensam står hon kvar lyssnande efter det stillnande larmet. Så sjunker hon ihop, brister i gråt, ser sig förvirrad, förtvivlad omkring — nej, hon är alldeles ensam — nu måste det ske!

Och i språng bär det av mot den bugnande vita bron — ja, där är holmen med statyn, där är det, där skola de finna henne kall och blek — och död.

Hon vrider sina händer.
— Åh, Gud i himlen — förlåtelse — nåd —

Hon tar ett språng — en vit svan flyger upp skrämd — det svarta vattnet slår samman över hennes huvud.

— Hjälp! Hjälp — jag dör!
Hennes rop studsas tillbaka från sängkammarens väggar. Upprätt i sängen sitter tjocka Gabriel och ropar:

— Sää — vad står nu på. Men Hulda, vad i all världen?

— Hjälp! Hjälp! Jämrade hon och sträckte händerna uppåt. Jag dör — vattnet — vattnet — jag drunknar —

— Vad säger du? Vattnet? Drunknar du?

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

Hon spärrar upp ögonen. Blicken irrar sökande omkring — nu faller den på Gabriel.

— Är det du? frågar hon.
— Ja, med din tillåtelse. Men vad är det nu för dumheter — är du sjuk eller är det maran?

Och han får hela historien till livs, men den här gången tar han det icke så skämtsamt. Det hela slutar med att han säger:

— I morgon dag är det vi som gå och tala med kyrkoherden.

Herr Gabriel och fru Hulda fyllde med sina 100 kg. vardera rätt väl kyrkoherdens lilla mottagningsrum, där de med många omskrivningar berättat sin historia. Till att börja med hörde kyrkoherden, som ofta trakterades med besynnerliga historier av församlingsborna, rätt ointresserat på berättelsen, men med ens rätade han på sig och sade, under det att en djup blekhet lägrade sig över hans ansikte:

— Hör nu, min goda fru, vad är det här för historier?

— Det är sant vart enda ord, försäkrade hon.

— Men säg mig först, sade kyrkoherden och hans röst klang helt allvarsam, kan ni på heder och ära försäkra, att ni och er man aldrig hört en historia från slottet, vilken mycket liknar den ni påstår er ha drömt.

Kyrkoherden såg så skarpt på dem genom sina glasögon, att båda bleknade, men när de återhämtat sig, förklarade de högtidligt, att de aldrig hört det minsta i den vägen.

Och så lät kyrkoherden dem taga plats. Själv satte han sig mitt framför dem och med upprörd låg stämma, liksom med sordin berättade han, att han just nu var sysselsatt med att studera slottets historia. Han hade därvid funnit, att den gamla förvaltarbyggnaden, i vilken de nu bodde, tidigare under flera århundraden varit domestikflygel, och att det där, måhända just i deras sängkammare för 200 år sedan, då unge hr Thage var son på godset, bott en ung kammarartären, som råkade i olycka för samme hr Thage. I sin sorg och förtvivlan hade det stackars förvillade barnet sökt och funnit döden i en av Abildgårdens kanaler.

Luften var så underligt tryckande i mottagningsrummet och fru Hulda var mycket blek. Men så lyste det till i hr Gabriels ögon och han sade:

— Förlåt, värdig prost, men det finns ju inga kanaler i slottsträdgården.

— Nej, sade kyrkoherden lugnt och reste sig upp samt gick bort till bordet, där det låg en hög papper och

planscher. Ni har rätt, min gode man, nu finns det inga kanaler men det har funnits —

I detsamma vände han sig till fru Hulda, som satt på ytterkanten av stolen och vaggade fram och åter, såg genomträngande på henne och frågade allvarligt:

— Säg mig, har ni aldrig sett några gamla bilder över trädgården?
— Nej, aldrig!

Han tog en av planscherne, höll den framför henne och frågade:

— Vad är det?

Ett ögonblick stirrade hon på bilden, så spärrades hennes ögon upp och hon blev mycket blek.

— Gode fader, stammade hon, bron där — och statyn — det är ju — Kyrkoherden nickade vänligt och klappade henne på kinden.

— Så, var nu lugn, mor lilla — jag tänkte ju det, när ni talade om valvbron och ön —

Och hans stämma dämpades alltmåra under det hon stirrade och stirrade på bilden.

— Ja, ja, det är en sällsam, en mycket sällsam historia — en vision —

Fru Hulda nickade instämmande och högtidligt. Hr Gabriel rätade på sig och sade med förståelse i stämman:

— Jaså, ja visst — en vision —

Men kyrkoherden hörde icke på honom. Han satt med hakan stödd i handen och stirrade på fru Hulda. Så sade han dämpat:

— Det tycks vara en ny inkarnation.

— Jaså, ja visst, en inkarnation, upprepade hr Gabriel djupsinnigt. Men icke heller detta hör prästen. Brådskande reser han sig — nu står han vid bordet, söker med skälvaande händer bland papperen på bordet. Nu kommer han tillbaka med två porträtt i handen, håller upp dem framför henne och frågar med en viss skärpa i tonen:

— Känner ni någon av dem?

Hon ser från det ena porträttet till det andra — båda föreställa de unga kavaljerer från peruktiden. Så rusar blodet åt huvudet på henne — hon pekar på det ena porträttet och ger till ett skri:

— Det är ju han!

I detsamma faller hon kraftlös tillbaka och prästen och mannen måste stödja henne.

Ett ögonblicks stillhet, ingen talar, där ute ringer kyrkklockorna in solnedgången —

Fru Hulda återhämtar sig. Det samma gör hr Gabriel, som med ett visst intresse starrar på sin rivals porträtt. Så glider munnen på sned — han vill så gärna veta, om kyrkoherden tror, att de här historierna

Jyllenhamars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Mot blodbrist och nervositet.
För ÄLDNINGAR VUXNA OCH BARN.

Glöm ej bort
Skånska Wienerbageriet
Erik Dahlbergsgatan 22. Telefon 6077.
Specialité:
Skorpor, Småbröd och Wienerbröd.

skola hålla på? För den som sätter värde på sin nattro är det inte särskilt muntert med allt detta skrik — Kyrkoherden klappar honom på den breda skuldran och säger, att hädanefter blir det nog lugnt. Den sorgliga historien har ju fått sitt slut. Hr Gabriel kan säkert vara lugn för sin nattsömn.

Lugnade tacka han och hon. De gå.

Kyrkoherden står vid sitt fönster och ser efter dem. Så höjer han på axlarne och småler: underligt att de båda tjocka människorna skulle komma med budskap till honom från det outgrundliga —

Så går han tillbaka inåt rummet, ser på porträtten, går av och anstannar vid reolen — hans blick vilar på bibeln — så går han åter till fönstret —

Solen är nere. Den ljusa sommarnatten tänder sin milda glans, marken ångar, det doftar hö — han knäpper sina händer, lutar pannan mot rutan, ser upp mot himlen, där det tändes en ensam strålände stjärna —

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Några råd till husmödrar.

Kontrollera alltid vikten av inköpta varor på den väg, som med nödvändighet bör finnas i ert eget kök.

Kontrollera butikens sammanräkning av beloppet för inköpta varor. Kontrollera vid uppackningen att ni verkligen fått med alla inköpta varor.

Rekvirera i allmänhet icke varor per telefon från andra affärer än dem ni känner och litat på.

Om ni köper på kredit, så begär daterad följesedel och göm den på det att icke mer och annat må kunna påföras ert konto än vad ni verkligen köpt.

Göm alla räkningar så att man

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

ANVÄND ALLTID
Finness
SKOCREAM

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

icke må kunna utkräva betalning av er två gånger för samma skuld. I dessa råd ligger intet misstänkliggörande av butiksinnehavarna. De torde i allmänhet behandla sin kundkrets fullt lojalt, men man måste räkna med att slarv och misstag kunna förekomma vid expedieringen. Det är hela saken.

BREVLÅDA.

"Mary Pankhurst". Vi grubblade länge över meddelandet, men upptäckte till sist rätta personen bakom signaturen. Vår återhälsning!

Fru H. B., Helsingfors. Jo, det har sin riktighet. Det utländska korsbandsportot är från 1 aug. endast 5 öre pr 50 gr. Ni får alltså något till godo på det inbetalade portot. Vi skola ha det i minne, när ni förnyar prenumerationen. De utlovade prenumeranterna motse vi med nöje.

Ester G. Det var inte dåligt det!

Lill-Maja. Aldras och tillag i visdom! Det är det enda uppriktiga råd vi kunna ge.

I. B. Det finns otaliga bra pensionat i Stockholm. Redaktionen brukar gästa Clara Johanssons pensionat, Kungsgatan 51 och finner det i alla avseenden förtäffligt.

Missnöjd. Man vinner på att ta saker och ting lugnare i synnerhet i sommarvärmen. Vill ni försöka åstadkomma ett sakligt inlägg i frågan, så skola vi ta in det.

M. W. Enligt senaste underrättelser befinner hon sig i Paris, funderande på snar hemresa.

D. L., Junker Sven, G. H., S. H., Molly och Muntergök. Omöjligt!

E. N. Så nattsvart! Försök att se en smula ljusare på tillvaron. Det man bäst av.

Laura. Dito!

Brästkaramellen
Välgörande
Välsmakande
Oövertälad
ENGELBRETT
Lagligen
skyddad
Endeltillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrett, Örebro.
Säljes överallt i papper om 1 hg. å 50 öre.

Bråsth Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS! Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Arla Mjöl
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Hon tillkastade honom en ängslig blick, som om hon fruktade, att han gissat för mycket.

— Det är bara min mors sjukdom, som oroar mig, svarade hon. Jag är ung och stark och kan bära mycket. Men hon är klen och något synes hota att krossa henne.

— Har något särskilt hänt henne?

Lilith såg upp till-honom med en skygg blick och böjde jakande på huvudet. Så höjde hon otåligt på axlarne och vände sig till honom:

— Varför skulle jag inte berättat för er vad jag vet? Det är inte mycket. För två dagar sedan hade hon ett samtal med sir George Paradine och sedan dess är hon inte mera sig själv.

Mallory gjorde ingenting för att dölja det intresse han kände.

— Och ni vet icke vad han sagt till henne.

— Jag har inte en aning om det, svarade Lilith.

Mallory kände sig förvirrad. Att Lilith talade sanning, tvivlade han icke ett ögonblick på, men samtidigt föreföll hennes ovetskap honom obegräplig. Sir George hade låtit för-

stå, att han kände de båda damernas historia, och Lilith hade själv erkänt att så var fallet. Vad betydde då detta? Kunde sir George ha hotat dem. Denna möjlighet föreföll osannolik — baroneterna var ingen illasinnad person.

— Har ni själv talat med sir George? frågade han.

— Nej, mamma har icke velat tillåta mig det, svarade Lilith i upprigtig ton. Jag tror mig förstå orsaken. Sir George måste ha varit obehaglig mot henne, och hon har icke kunnat lida tanken, att han också skulle bli det med mig. Men jag är inte rädd av mig, och jag vill hellre veta det värsta än att gå i denna ovisshet, tillade hon trotsigt.

Mallory greps av beundran inför hennes dristighet och mod, hennes stolta hållning. Ingen man i hela världen skulle kunnat motstå en bön av henne. Men det fanns ingen önskan inom honom, att hon som supplikant skulle kasta sig till sir George Paradines fötter.

— Skall jag tala med honom i ert ställe? frågade han ivrigt, i det han

böjde sig fram för att möta hennes blick.

Hon skakade på huvudet.

— Vad kan ni väl göra? Ack, ingenting!

Men Mallory var envis.

— Hur vet ni det? Det är mycket bättre att en man talar med honom.

Men hon skakade åter på huvudet.

— Det skulle bara se besynnerligt ut, om ni gjorde det. Kom ihåg, att vi känt varandra bara en kort tid, och hur litet ni i själva verket vet om oss.

— Jag vet tillräckligt för att vara beredd att försvara er mot vem det vara må.

Liliths blossande kinder skvallrade om hur starkt hans lidelsefulla utbrott berört henne.

— Så får ni icke tala till mig, viskade hon sakta, men samtidigt lade hon sin hand på hans arm med en smeksam åtbörd vilken kom blodet att sjuda som eld i hans ådror.

— Varför inte? Ni vet mina känslor. Varför skulle jag då icke få tala om dem?

Kärleken lyste ur hans ögon.

Om hon i detta ögonblick visat ho-

nom tillbaka, skulle han måhända ännu ägt kraft att göra sig till herre över sina känslor, men Lilith stötte honom icke ifrån sig. Tvärtom förstod han av leendet kring hennes läppar, av glansen i hennes ögon att hans ord fyllt henne med glädje. Hon lyssnade till dem, som om hon längtat just efter detta utbrott, vilket tyckte ingiva henne nytt hopp och nytt liv.

— Jo, viskade hon utan att se upp men alltjämt med handen på hans arm. Säg det om- och omigen. Jag lovar att glömma dem och att i morgon möta er, som om jag aldrig hört dem.

— Men jag vill inte, att ni skall glömma dem! Tvärtom, jag vill, att ni skall minnas varje ord jag sagt och tro att de äro ärligt menade. Jag vill, att ni skall tro ännu något mera. Vill ni inte tro, att jag älskar er?

Hon böjde på huvudet och svarade allvarligt och sakta: — Jag tänkte mig det — jag fruktade det.

— Varför frukta?

— Därför att jag inte får höra på sådant — jag får inte!

— Är ni redan gift? utbrast doktor Mallory.

Hon tog förskräckt ett steg tillbaka: — Nej! Varför frågar ni så?

Men Mallory besvarade icke hennes fråga.

— Om ni inte är gift, varför skulle ni då inte gifta er med mig? Ni har ju själv sagt, att ni hyser förtroende för mig.

Hon såg upp till honom med ett bittert leende.

— Tror ni inte jag ville det, om jag bara kunde, utbrast hon med en hänsynslös öppenhet, som nästan fick honom att rygga tillbaka. Om ni inte redan vet det, så låt mig säga er, att ingenting i livet skulle göra mig så lycklig som att få bli er hustru. Men jag kan det inte, och jag vet att det är orätt av mig att tala till er på detta sätt och lyssna till era ord, som jag livet ut skall gömma i mitt hjärta.

Hon försökte att draga sig undan honom, men Mallory grep hennes händer och höll henne fast.

— Tror ni jag släpper er så lätt, frågade han med en lidelsefull kraft, som skrämde henne. Tror ni, att ni

kan leka på det sättet med en man? Förstå väcka hans kärlek och sedan säga ett flyktigt farväl, som om det hela vore bara en tillfällig bekantskap. Det är inte möjligt att ni kan tro något sådant.

Lilith sökte icke lösgöra sina händer. Hon stod med nedlutad huvud, så att han icke kunde se hennes ansikte, och höll sig helt stilla. Hennes bröst höjdes och sänktes av häftiga andetag.

För några sekunder var det tyst emellan dem. Slutligen viskade hon sakta: — Jag har aldrig behandlat er som en tillfällig bekantskap, det vet ni mycket väl.

Alltjämt höll hon huvudet nedlutat.

— I alla händelser synes ni inte veta vad ni själv vill, sade Mallory.

Han hade ämnat fortsätta, men hejdades av att hon såg upp och med upprörd stämma utbrast:

(Forts.)